

Bilag 2.**Hvedespørgsmaalet.**

(Konferencen i London i August 1933).

Som et af Midlerne til Afhjælpning af Landbrugskrisen har en bedre Organisering af Hvedemarkedet med det Formaal at hæve Priserne gentagne Gange været gjort til Genstand for Undersøgelse, dels indenfor Europa-Kommissionen og Folkeforbundets økonomiske Komité og dels paa internationale Konferencer i 1931 henholdsvis i Paris, Rom og London (jfr. nærmere herom Instruksen fra 1931, Side 37 ff.), og Ekspertudvalget til Forberedelse af den monetære og økonomiske Verdenskonference i London havde i sin motiverede Dagsorden til Konferencen anført, at navnlig Hvede vilde være en af de Varer, som burde undersøges i Forbindelse med Spørgsmaalet om Koordination af Produktion og Afsætning. Ekspertudvalget havde dernæst fremhævet Betydningen af, at der fandt Forhaandsdrøftelser Sted før Konferencen. Efter Henstilling fra Folkeforbundets økonomiske Komité og det internationale Landbrugsinstitut i Rom fandt saadanne forberedende Drøftelser Sted i Dagene den 10.—17. Maj 1933 mellem Ekspertes fra de 4 vigtigste Hvedeksport-Lande, nemlig: Argentina, Australien, Kanada og Amerikas Forenede Stater. Disse Ekspertes kom til det Resultat, at man kun ved en international Aktion kunde naa til en Løsning af Spørgsmaalet, og at Aktionen navnlig maatte gaa ud paa:

- a. Begrænsning af Produktionen og eventuelt Eksporten;
- b. Afvikling af Overskudsbeholdningerne og
- c. Opretholdelsen af en fornuftig Indførselsmargin i de europæiske Importlande.

En saadan international Aktion krævede imidlertid Samarbejde ikke blot med de øvrige Eksportlande, men ogsaa med Importlandene.

Det var oprindelig Tanken, at Hvedespørgsmaalet skulde være behandlet paa den økonomiske Verdenskonference i London i Forbindelse med Spørgsmaalet om andre Varer, for hvilke der kunde være Tale om en Regulering af Produktion og Afsætning. Spørgsmaalet blev imidlertid ikke behandlet paa selve Konferencen, men gjort til Genstand for private Forhandlinger mellem Eksport- og Importlandene. Eksportlandene ønskede ikke noget Underudvalg nedsat paa Konferencen, idet det var deres Hensigt, at de indledede Forhandlinger skulde fortsættes uafhængigt af Konferencens videre Skæbne.

De private Forhandlinger gik ud paa at opnaa en Forstaaelse mellem Eksportlandene indbyrdes og mellem disse og Importlandene.

Med Hensyn til de Forpligtelser, som Importlandene skulde paatage sig, ønskede Eksportlandene:

- 1) at Importlandene ikke blot skulde give Tilsagn om ikke at forøge deres Hvedeproduktion, men ogsaa Tilsagn om at formindske den;
- 2) at Hvedetoldsatserne skulde nedsættes, hvis Priserne steg til en vis Højde;
- 3) at Importrestriktionerne for Hvede skulde formindskes.

Fra Importlandenes Side (navnlig Italien, England, Tyskland og Frankrig) blev der imidlertid taget stærkt Afstand fra en Forpligtelse til at formindske den nuværende Produktion i disse Lande, og den franske Delegation fremhævede, at Frankrig ikke straks kunde gaa med til en gradvis Ophævelse af Indførselsrestriktionerne for Hvede, men først i 1934—35.

Endvidere blev der fra hollandsk Side — og senere fra belgisk og fransk Side — taget det Forbehold, at det var en Betingelse »sine qua non« for en Tilslutning til en Hvedeoverens-